

## SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 10/2008 vp

**Hallituksen esitys laiksi Finanssivalvonnasta ja  
eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

*Talousvaliokunnalle*

### JOHDANTO

#### *Vireilletulo*

Eduskunta on 27 päivänä toukokuuta 2008 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi Finanssivalvonnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 66/2008 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi talousvaliokuntaan samalla määrännyt, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan on annettava asiasta lausunto talousvaliokunnalle.

#### *Asiantuntijat*

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Erkki Sarsa, valtiovarainministeriö
- osastopäällikkö Tarmo Pukkila, sosiaali- ja terveysministeriö
- lakiasiainpäällikkö Aino Lassila, Eläketurvakeskus
- kirkkoneuvos, eläke- ja keskusrahaston johtaja Leena Rantanen, Kirkkohallitus
- johtokunnan neuvonantaja Juha Tarkka, Suomen Pankki
- varatoimitusjohtaja Timo Viherkenttä, Kuntien eläkevakuutus
- päälakimies Markku Sorvari, Vakuutusvalvontavirasto
- toimitusjohtaja Heikki Pohja, Työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto
- oikeus- ja vakuutusyksikön vs. johtaja Jan Ylitapio, Liikennevakuutuskeskus ja Potilasvakuutuskeskus

- johtaja Erkki Kontkanen, Finanssialan Keskusliitto
- johtaja Eero Lankia, Työeläkevakuuttajat TELA ry
- asiantuntija Vesa Rantahalvari, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- lakimies Eija Korpi, Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA
- apulaisjohtaja Kaija Kallinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- lainopillinen asiamies Janne Makkula, Suomen Yrittäjät
- sosiaali- ja terveystieteellinen asiantuntija Riitta Lehtovirta, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- toimitusjohtaja Jouko Bergius, Eläkesäätiöyhdistys — ESY ry
- toiminnanjohtaja Juhani Talonen, Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Rahoitustarkastus
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- OP-eläkekassa
- Akava ry
- Tapaturmavakuutuslaitosten liitto
- Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- Palkansaajajärjestö Pardia ry
- Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Perustelut*

Hallituksen esityksessä ehdotetaan siirrettäväksi Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston tehtävät perustettavalle Finanssivalvonnalle, joka sijoitetaan Suomen Pankin yhteyteen. Esityksellä pyritään edistämään rahoitus- ja vakuutusmarkkinoiden sekä eläkejärjestelmän toiminnan säilymistä vakaalla pohjalla huolehtimalla siitä, että rahoitus- ja vakuutustoiminnan ja eläkelaitosten valvontaan käytettävissä olevat voimavarat, erityisesti tehokkaan valvonnan edellyttämä käytettävissä oleva rajallinen erityisosaaminen, voidaan hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

Sijoitustoiminnan riskien tehokkaalla hallinnalla ja valvonnalla on huomattava merkitys sekä rahoitus-, vakuutus- että eläkelaitosten vakaan toiminnan turvaamiselle. Kuten esityksen perusteluissa todetaan, on vakuutus- ja eläkelaitosten sijoitusriskien hallinnan tehokas valvonta tärkeää paitsi vakuutettujen etujen turvaamiseksi myös rahoitusmarkkinoiden valvonnan tavoitteiden kannalta, koska vakuutus- ja eläkelaitokset ovat merkittäviä institutionaalisia sijoittajia rahoitusmarkkinoilla. Ehdotetuilla säännöksillä edistettäisiin erityisesti Suomen markkinoilla keskeisessä asemassa olevien, sekä rahoitusta vakuutustoimintaa harjoittavien konsernien valvonnan tehokkuutta ja johdonmukaisuutta. Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esityksen tavoitetta perusteltuna ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä.

Lakisääteinen sosiaalivakuutus on merkittävä osa suomalaista sosiaaliturvajärjestelmää. Valiokunta korostaa, että työeläketurvan rahoittamiseen tarkoitettuja varoja ei tule käyttää vakuutusjärjestelmälle vieraisiin tarkoituksiin. Eläkelainsäädännön sisällöllinen valmisteluvas- tuu on valvonnan uudistamisen jälkeenkin yksityissektorin eläkkeiden osalta sosiaali- ja terveysministeriössä, mutta valtion ja kuntien eläkkeiden osalta valtiovarainministeriössä. Valiokunta katsoo, että valvonta ja lainsäädännön sisällöllinen kehittäminen tulisi erottaa toisistaan ja keskittää eläkejärjestelmän säädösvalmistelu

sosiaali- ja terveysministeriöön. Valiokunta korostaa lisäksi finanssivalvontalain 2 §:n peruste- luissa todettua valtiovarainministeriön velvolli- suutta valmistella valtioneuvostossa käsiteltä- vät vakuutusmarkkinoita ja vakuutustoimintaa koskevat asiat yhteistyössä sosiaali- ja terveys- ministeriön kanssa (esittelylupamenettely).

Sosiaalivakuutus ja muu lakisääteinen vakuu- tus muodostavat Suomen vakuutusmarkkinoi- den toiminnasta suhteellisesti suuremman osan kuin niin kutsuttu markkinaehtoinen vakuutus- toiminta. Nykyisen Rahoitustarkastuksen val- vonnan painopiste on rahoitusmarkkinoiden vakauden valvonnassa. Finanssivalvonnan si- joittamista Suomen Pankin yhteyteen on perus- teltu hallinnon riippumattomuuden lisäksi sillä, että tämä helpottaisi valvontaviranomaisen henkilöstön palvelussuhteen ehtojen asettamista sellaiselle tasolle, että valvonnan korkea taso voidaan varmistaa (s. 67, I). Valiokunta koros- taa, että Finanssivalvonnan toiminnassa on huolehdittava riittävien voimavarojen suuntaa- misesta vakuutusvalvontaan ja tämän edellyttä- män erityisosaamisen turvaamisesta muun ohella uuden viraston virkamiesten yhdenmu- kaisilla palvelusehdoilla.

Vakuutusvalvontaviraston tehtävät siirtyvät pääosin Finanssivalvonnalle. Hallituksen esityk- sessä todetaan kuitenkin, että eräiden tehtävien siirtäminen muille viranomaisille on tarkoituk- senmukaista valmistella erikseen. Esimerkiksi työttömyyskassojen, liikennevahinkolautakun- nan, potilasvahinkolautakunnan, Koulutusrahas- ton ja Eläketurvakeskuksen kuulumista Finans- sivalvonnan toimialaan on esityksen mukaan tar- peen arvioida myöhemmin uudelleen. Lisäksi eräisiin vakuutuslalla toimiviin laitoksiin koh- distuisi vain osa valvontaviranomaisen toimival- tuuksista. Vaikka edellä mainittujen laitosten valvonta ei kaikilta osin luontevasti kuulu Finanssivalvonnan toimialaan, on valiokunnan käsityksen mukaan valvonnan järjestämistä näi- den osalta arvioitava huolellisesti ja selvitettävä sekä valvonnan keskittämisestä että hajauttami- sesta aiheutuvat edut ja haitat.

Esityksen mukaan Finanssivalvonnan yhtenä tehtävänä on edistää yhteistyössä korkeakoululaitoksen kanssa finanssialan tieteellistä tutkimusta ja koulutusta. Valiokunta pitää tehtävää tärkeänä muun muassa sen vuoksi, että vakuutusvalvonnassa on tarpeen panostaa voimavaroja sijoitustoiminnan ja riskienhallintajärjestel-

mien valvontaan ja analysointiin, joiden tueksi tarvitaan myös tieteellistä tutkimusta.

***Lausunto***

Lausuntonaan sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää,

*että lakiehdotukset hyväksytään.*

Helsingissä 12 päivänä kesäkuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Juha Rehula /kesk  
vpj. Sirpa Asko-Seljavaara /kok  
jäs. Maria Guzenina-Richardson /sd  
Hannakaisa Heikkinen /kesk  
Arja Karhuvaara /kok  
Marjaana Koskinen /sd  
Jukka Mäkelä /kok

Håkan Nordman /r  
Päivi Räsänen /kd  
Pertti Salovaara /kesk  
Paula Sihto /kesk  
Anni Sinnemäki /vihr  
Lenita Toivakka /kok  
Erkki Virtanen /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen.